

KUTATÁSI TÉMÁK
2023/2024. ÉVI
BUDAPEST ÖSZTÖNDÍJ PROGRAM

1. A budapesti közúti forgalom komplex elemzése

Fogadószervezet: BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A BKK több mint ezer közúti járműszámláló berendezéssel tudja nyomon követni a budapesti forgalom alakulását. Ezek az eszközök a főváros számos pontján megtalálhatók és felhasználhatók különböző vizsgálatok, elemzések készítéséhez. A kutatási téma – a mentorral történő egyeztetés alapján – az alábbi célok szem előtt tartása mellett szabadon megválasztható.

A kutatás célja, hogy a közúti közlekedés – BKK által gyűjtött – adataiból egy Budapestre jellemző összefüggést lehessen felállítani, az adatok elemzésével (például: csúcsnegyedórák megállapítása az egyes útszakaszok vizsgált keresztmetszetein, a normáltól eltérő időszakok forgalmának összehasonlítása az alapidőszakkal, pl.: iskolaszüneti forgalom eltérései a tanítási időszaktól stb.). A fenti kutatások mellett lehetőség nyílik a különböző forgalomkorlátozások hatásainak vizsgálatára (például: ideiglenes buszsáv kialakításának hatása, útfelújításhoz kapcsolódó lezárások hatása stb.)

2. Nemzetközi közterület-megújítási módszertan budapesti alkalmazásának fejlesztése

Fogadószervezet: BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A BKK Zrt. aktívan vett részt az Európai Unió Horizon 2020 keretprogramjából finanszírozott MORE (Multi-modal Optimisation of Road-space in Europe, <https://www.roadspace.eu/>) nemzetközi K+F projektben 2018. szeptember és 2022. február között. A projekt fő célja volt, hogy többszemponútú közterület-megújítási szemlélettel megoldást találjon a városi főutak közlekedési és közterülethasználati problémáira. A MORE projektben olyan egyedi eszközrendszer került kifejlesztésre, amely eredményesen tudja támogatni a közterületmegújításokhoz tartozó társadalmi párbeszédet, a lehetséges közterületkialakítások változatképzését és azok kiértékelését. A BKK Zrt. a MORE projektben rendelkezésre álló eszközrendszerrel a Rákóczi út újrafelosztását vizsgálta.

A kutatási téma a MORE projektben megismert közterület-megújítási módszertan továbbfejlesztése hazai és nemzetközi eredmények vizsgálatával. Az eszközrendszer tesztelése és beépíthetőségének vizsgálata a Fővárosi Önkormányzat és a BKK Zrt. közterület-megújítási projektjeibe, a projektmegvalósítás lépéseinek (társadalmi egyeztetés, változatképzés, kiértékelés) szakmai támogatása holisztikus módszertannal. A BKK Zrt. szakembereivel folytatott rendszeres egyeztetés alapján a társadalmi egyeztetési módszerek, változatképzés és az eltérő változatok kiértékelésének vizsgálata témákban az elérhető módszertanok összehasonlítása, azok objektív, kvázi-szubjektív kiértékelése használhatóság, alkalmazhatóság, erőforrásigény szempontjából.

3. A Budapesti Mobilitási Tervben (BMT) szereplő projektek és intézkedések közlekedési munkamegosztásra (modal split) és CO2-kibocsátásra kifejtett hatásának elemzése

Fogadószervezet: BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Az ösztöndíjas feladata közreműködni annak a számítási módszertannak a megalkotásában, amelynek keretében a projektek, beruházások és intézkedések a BMT fő célkitűzéseire gyakorolt hatása vizsgálható. Az ösztöndíjas meghatározza, milyen módszertanok szerint lehet kiszámolni a tervezett közlekedési intézkedéseknek, projekteknek a modal splitre, illetve az össz CO2 vagy közlekedés eredetű CO2-kibocsátásra gyakorolt hatását, javaslatot tesz a BMT kapcsán használandó módszertanra. Ezáltal jobban előre becsülhető lesz, hogy a tervezett beruházásokkal milyen ütemben érhetőek el a kitűzött CO2-kibocsátás és modal split célok. A kutatómunka végterméke egy olyan számítási módszertan, ami meghatározza, egyes közlekedési intézkedések, projektek hogyan változtatják a modal split arányát, illetve mennyi CO2-kibocsátás csökkenéssel vagy növekedéssel járnak. A kutatómunka elemzi a változások lehetséges értékeit is.

4. Hulladékgazdálkodási közszolgáltatási régió koordinátori szerződésből következő ügyfélszolgálati feladatok felmérése

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Üzleti és ügyfélkapcsolati igazgatóság, Ügyfélszolgálati főosztály

A kutatás célja:

- A régió koordinátori szerződésben rögzített településeken zajló ügyfélszolgálati tevékenység felmérése, azonosítása a fogyasztóvédelmi törvénynek való megfelelés vizsgálata.
- Strukturált kutatási kérdőív összeállítása, tisztázó kérdések megküldése a felmérésben érintett települések részére. Adatok kiértékelését követően, egy szakmai összefoglaló, prezentáció összeállítása.
- Készüljön egy új naprakész adatokat tartalmazó adatbázis.

5. BKM Kertészeti divízió szolgáltatásait érintő értékesítési stratégia kialakításában való közreműködés

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Üzleti és ügyfélkapcsolati igazgatóság, Értékesítési osztály

A kutatás célja:

- FŐKERT divízió termék portfóliójának felülvizsgálata, analízise, üzleti-stratégiai oldalról a bevételnövelés módszereivel – dimenziók meghatározása (amplitúdó, hossz, mélység, következetesség).
- Versenytárs elemzés, ágazati piackutatás. Célcsoportok feltérképezése (azon szegmens megtalálása, amelyeket jövedelmezően Társaságunk ki tud szolgálni) hangsúlyt fektetve a SWOT analízis alkalmazására.
- Marketing mix (4P - 7P modell) meghatározása.
- Költség-haszon elemzés, árazás felülvizsgálata.
- Szakmai összefoglaló elkészítése, ágazati összehasonlító tanulmánnyal.

6. A hulladék termikus hasznosítása révén megvalósuló üvegházgázhatás (CO₂-kibocsátás) egyenlegének vizsgálata a Fővárosi Hulladékhasznosító Mű és a Pusztázámori Hulladéklerakó példáján keresztül

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Távhőszolgáltatási és energetikai vezérigazgató-helyettesi szervezet
Fővárosi Hulladékhasznosító Mű

A hulladékok depóniára való lerakása esetén metángáz keletkezik, amely elfaklyázásra vagy gázmotorokban történő hasznosításra kerül. Termikus hasznosítás esetén a hulladék eltüzelésével távhőt és villamosenergiát állítunk elő.

A kutatás során vizsgálandó, hogy mely módszer esetén milyen CO₂-kibocsátás történik, vagyis mi ennek a hatása a klímaváltozásra.

7. Turbó tápszivattyú versus villanymotoros tápszivattyú alkalmazásának hatása a Hulladékhasznosító Mű energetikai hatásfokára

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Távhőszolgáltatási és energetikai vezérigazgató-helyettesi szervezet
Fővárosi Hulladékhasznosító Mű

A HUHA-ban az erőművi körfolyamathoz rendelkezésre áll villanymotorral, illetve kis gőzturbinával hajtott tápszivattyú is. A kutatás keretében vizsgálandó, hogy energetikai szempontból milyen előnyei és hátrányai vannak annak, ha a tápvíz betáplálása egyik vagy másik módszerrel történik, tehát ha a szivattyúzáshoz a kazánokban megtermelt gőzt vagy villamosenergiát használunk fel. (A gőzzel hajtott turbó tápszivattyú használata esetén kevesebb gőzt tudunk a nagy gőzturbinára adni, így kevesebb villanyt termelünk.)

Az alternatíváknak a pontos számszerű elemzése volna a cél az egyes megoldások összehatásfokra való hatásának vizsgálatával, eltérő üzemállapotokban.

8. A Hulladékhasznosító Mű villamosenergia és gőz önfogyasztásának mérése és elemzése, optimalizációs lehetőségek feltárása

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Távhőszolgáltatási és energetikai vezérigazgató-helyettesi szervezet
Fővárosi Hulladékhasznosító Mű

Vizsgálandó:

- Az erőmű segédberendezéseinek, valamint kommunális fogyasztóinak gőz- és villamosenergia-igény, valamint -felhasználás felmérése.
- A fogyasztók azonosítása, felsorolása, jelenlegi fogyasztásuk megállapítása.
- Ez alapján energiahatékonysági lehetőségek vizsgálata és azonosítása, technológiai javaslatok kidolgozása.

9. A Hulladékhasznosító Műben eltüzelt hulladék összetételének és fűtőértékének szezonális vizsgálata

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Távhőszolgáltatási és energetikai vezérigazgató-helyettesi szervezet
Fővárosi Hulladékhasznosító Mű

A HUHA-ban eltüzelt hulladék összetétele és ennek megfelelően fűtőértéke is szezonálisan változó (nyáron dinnyehéj, télen karácsonyfa). A kutatás célja a hulladék összetételéből adódó fűtőérték-számítás, a lehetséges trendek meghatározása, a lehetséges külső hulladékbeszállítók anyagaival történő keverés lehetőségeinek vizsgálata a Mű optimális égetési üzeméhez és a gázfelhasználás csökkentéséhez.

10. A Hulladékhasznosító Mű „tüzelőanyag”-igényének kielégítése a téli hónapokban

Fogadószervezet: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Távhőszolgáltatási és energetikai vezérigazgató-helyettesi szervezet
Fővárosi Hulladékhasznosító Mű

A HUHA tüzelőanyag-igénye tisztán a budapesti háztartási hulladékból a téli hónapokban nem elégíthető ki.

A kutatás célja:

- a fővárosban begyűjtött szilárd települési hulladék mennyiségének és a Hulladékhasznosító Műben elégetett hulladék mennyiségének szezonális elemzése historikus adatok alapján,
- a HUHA „tüzelőanyag”-igénye kielégítésének optimalizációja (Budapestről, illetve az agglomerációból), figyelembe véve a szállítási költségeket és a „kapudíj”-bevételeket.

Azaz, hogy a historikus adatok alapján meghatározzuk a téli hiány mértékét, és gazdasági optimumot dolgozzunk ki arra, hogy – a szállítási költségeket is figyelembe véve – hogyan optimalizáljuk az égetőhulladék-ellátását ahhoz, hogy a téli hónapokban (amikor a távhőigény a legnagyobb) rendelkezésre álljon a szükséges hulladékmennyiség agglomerációs vagy ipari beszállítóktól.

11. A BKV Vasúti Járműjavító Kft., mint a BKV Zrt. villamos járműparkjának nagyjavításait, fejlesztéseit végző szervezet, termelési folyamatainak hatékonyságnövelése

Fogadószervezet: BKV Vasúti Járműjavító Kft.

Kutatási cél: hatékonyságnövelés vizsgálata a szükséges humánerőforrás, a gazdaságos termelés és a termelési folyamatok időszükségleteinek a vonatkozásában, majd az ezzel kapcsolatos megoldások megfogalmazása. A kutatás során kiemelt figyelmet szükséges fordítani az élőmunka kiváltását biztosító rendszerek, eszközök és gépek meghatározására.

A kutatás során lehetőség nyílik megismerni a BKV Vasúti Járműjavító Kft. következő folyamatait:

- műszaki és termeléselőkészítési,
- technológiai,
- termelési,
- anyagellátási,
- raktározási,
- minőségellenőrzési,
- logisztikai,
- valamint a telephely infrastrukturális paramétereit.

12. Munkáltatói kapcsolattartás – Társadalmi szemléletformálás a munkaerőközvetítés gyakorlata során

Fogadószervezet: Budapest Esély Nonprofit Kft.
Jogi-, Projekt-, Képzési- és Esélyegyenlőségi Iroda

1. Háttér és előzmények:

A munkaerőpiaci szolgáltatások fontos része a munkáltatói kapcsolattartás, mely a személyre szóló állásfeltárást és elhelyezést hivatott segíteni, kiszolgálni. E szolgáltatás célja a halmozottan hátrányos helyzetű, aktív korú nem foglalkoztatott személyek elsődleges munkaerő-piaci integrációjának és tartós munkavállalásának elősegítése, az ügyfél nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatása a munkakör, munkafolyamatok, munkakörülmények átalakításával.

A munkáltatói kapcsolattartó a kiválasztott munkáltatókat felkeresi, tájékozik a munkakörülményekről, munkarendről, munkaidőről. Megállapodik a munkáltatóval a szükséges munkakör, -folyamat vagy -körülmény átalakításokról az ügyfél által megfogalmazott igények és lehetőségek figyelembevételével.

A Munkakörök átalakításának célja, hogy olyan csoportok is részesei legyenek a nyílt munkaerőpiacnak, melyek addig hátrányos helyzetből indultak.

A társadalmi szemléletformálás során cél, hogy a munkáltató figyelmét felhívjuk egy fontos (társadalmi) csoport helyzetére, ezáltal az érzékenységet fokozzuk a csoport iránt.

2. Célok:

- a munkaerőpiaci szereplők aktivitásának növelése,
- munkáltatók motiválása a munkakörök átalakítására, ezáltal a társadalmi felelősségvállalásra,
- érzékenyítés,
- pályaszocializáció és pályorientáció könnyítése.

3. A gyakornoki program során végzendő főbb feladatok:

- részvétel a munkáltatói kapcsolattartás szervezésében,
- kérdőíves kutatás és felmérés a cégek humánpolitikájában,
- a kutatás eredményeinek összefoglalója, azokból gyakorlati eszközök meghatározása,
- adatbázisainknak a kutatás eredményeire alapozott, célorientált frissítése, külön fókuszálva a Főváros gazdasági társaságainak csoportjára.

4. Amire választ keresünk:

Hogyan tudná a Budapest Esély segíteni a munkáltatókat abban, hogy a nehezen betölthető álláshelyekre hátrányos helyzetű csoportok is sikeresen pályázhassanak és ezáltal reintegrálódjanak?

5. Eredmény, amit a gyakornoki programtól várunk:

A munkáltatói kapcsolattartás és a személyre szóló állásfeltárás jelenlegi modelljének továbbfejlesztése a pályaválasztási tudatosság és társadalmi felelősségvállalás növelése érdekében.

13. A Társaság beszerzésmonitoring tevékenysége működésének részletes ismeretén alapuló javaslattétel a tevékenységben rejlő további potenciálok felmérésére, kiemelten az IT-támogatáson (BI) alapuló fejlesztési lehetőségekre

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Stratégiai és beszerzési Igazgatóság, Minőségirányítási Főosztály
Monitoring Osztály

A Monitoring Osztály beszerzésmonitoring tevékenységhez kapcsolódó ügyrendi feladatai keretében ellátja

- a beszerzési folyamat szabályszerűségének munkafolyamatba épített, valamint vezetői ellenőrzésének támogatását, illetve eseti ellenőrzését,
- a beszerzési folyamatok vizsgálatát, az ezzel összefüggő információk elemzése, értékelése és erről jelentés készítését, illetve javaslatok megfogalmazását,
- a beszerzési folyamatok támogatása, illetve hatékonyságának növelése érdekében
 - a társasági beszállítókra vonatkozó szállítóminősítés időszakos értékelésének elkészítését,
 - a szállítók előzetes vállalatbiztonsági ellenőrzésének és üzletbiztonsági kockázati elemzésének koordinációját,
 - a beszerzési szerződések teljesítésével kapcsolatos kötbérigények nyilvántartását és kezelését, valamint
 - piackutatási, panaszkezelési, illetve kötbér érvényesítésével és nyilvántartásával összefüggő feladatok ellátását, valamint ezek kontroll szemléletű elemzését, és
- a Beszerzés Stratégiai Tanács üléseinek előkészítését és a működtetésével összefüggő feladatok koordinációját.

Ezen feladatok kapcsán a Monitoring Osztály olyan átfogó adatszolgáltatást (ún. Beszerzésmonitoring tájékoztatót) készít a beszerzések aktuális alakulásáról és a beszerzési eljárásokhoz kapcsolódó további monitoring tevékenységekről, amely (elsősorban) a stratégiai és beszerzési igazgató és a beszerzési főosztályvezető részére biztosít magas prioritású, döntéselőkészítő információkat.

A Tájékoztató a beszerzési eljárásokhoz kapcsolódó és az eljárásokat lezáró szerződések teljesítésével összefüggő monitoring tevékenység része. Legfőbb célkitűzése, hogy a beszerzési tevékenységet, mint folyamatot értékelje, feltárja azokat a lényeges szempontokat, amelyek tovább javítják a beszerzési folyamat minőségét, és ehhez a vezetőség részére döntéselőkészítő információkat szolgáltatson. Az elemzett adatok kiértékelésével lehetővé válik a beszerzési folyamatok általános, valamint részletes áttekintése.

Ennek elősegítésére, azaz elsődlegesen a kontroll erősítését, és a további hatékonyságnövekedést szem előtt tartva a Tájékoztató átfogó képet kíván adni a beszerzési eljárásokhoz kapcsolódó minden olyan tevékenységről, mely a hatályos Ügyrend alapján a Monitoring Osztály feladatai közé tartozik.

A kutatás célja:

A Társaság beszerzési eljárásai részletes adatainak monitorozása excel pivot táblákkal, illetve mélyelemzése üzleti intelligencián (Business Intelligence, BI) alapuló döntéstámogató rendszer

használatával, a „rejtett” adatokra és összefüggésekre való rámutatás, illetve a további, hatékonyságot növelő potenciálok felfedésére.

14. A fenntartható zöld fejlődés lehetőségének vizsgálata a közösségi közlekedésben

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Stratégiai és Beszerzési Igazgatóság
Stratégiai Főosztály

Az életminőség egyik kulcskérdése az, hogy a közlekedés káros hatásai, a torlódások, a levegő- és zajszennyezés ne fojtsa meg a városokat. Egy jól működő közösségi közlekedési rendszer mind az élettér kinyitásával, mind a mobilitás káros környezeti hatásainak csökkentésével hozzá tud járulni a városi élet minőségének javításához, versenyképessé tételéhez. Egy biztos, a jó minőségű közösségi közlekedésre mindig lesz igény. Az első és legfontosabb cél, hogy a közösségi közlekedésnek valós alternatívát kell nyújtania az egyéni motorizált közlekedéssel szemben.

A fenntartható zöld közlekedés megteremtése érdekében azon kell dolgozni, hogy maga a közösségi közlekedés, mint szolgáltatás vonzóbbá váljon, másrésztől meg kell vizsgálni, hogy a szolgáltatók a saját működésük terén milyen környezeti lábnyomcsökkentő intézkedések megtételére képesek vagy lennének képesek az ezen lépések megtételéhez szükséges források rendelkezésre állása esetén.

A kutatás célja nemzetközi és hazai jó gyakorlatok összegyűjtése a közösségi közlekedés fenntartható, zöld fejlődési pályára állításának eszközeiről, kiemelt figyelmet fordítva azok finanszírozási forrásainak vizsgálatára. Majd az összegyűjtött jó gyakorlatok vállalati stratégiába történő adaptációs lehetőségének tanulmányozása a BKV Zrt.-nél.

15. Fogaskerekű jármű infrastruktúra kapcsolatának optimalizálása

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Vasúti Üzemeltetési Igazgatóság

A kutatás az alábbi két terület egyikének vizsgálatára terjed ki:

1. Fogaskerekű járművek, műszaki tulajdonságaik, a kapcsolódó infrastruktúrárendszer elemeinek megismerése; az ismeretek elsajátítását követően a jármű-pálya kapcsolat vizsgálati metodikájának bemutatása, majd önálló javaslatétel a kapcsolat optimalizálására.

VAGY

2. Azon lehetőség vizsgálata, hogy az Ózdi Kohászatban üzemeltetett OKÜ 5 jelzésű, normál nyomtávú, fogaskerekű gőzmozdony mely feltételek teljesülése esetén alkalmazható a budapesti Fogaskerekű Üzemben és viszonylaton.

16. Villamos infrastruktúra áramellátási eszközök optimalizálása

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Vasúti Üzemeltetési Igazgatóság

Az ösztöndíjas megismerkedik a földkábel-hálózattal, a védelmek paraméterezési elveivel. Gyakorlatot szerez a földkábel-hálózat digitalizálási folyamatából, a napi üzemviteli feszültségmentesítésekből, tápszakaszok hurokellenállás-méréséből.

A kutatás célja: az előbb felsoroltak megismerését követően javaslat kidolgozása a tápszakaszok hurokellenállás-mérésének optimalizálására.

17. Villamos pályák kitérő mérésének fejlesztése

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Vasúti Üzemeltetési Igazgatóság

Az ösztöndíjas betekintést nyer a mindennapi pályakarbantartási műveletekbe, adminisztrációs, nyilvántartási tevékenységekbe, illetve az ezekkel kapcsolatos nehézségekbe.

A kutatás célja: az általános ismeretek megszerzését követően javaslat kidolgozása az adatrögzítésekben előforduló hibátényezők csökkentésére, a rögzítési folyamatok digitalizálására, automatizálására.

18. Energiatárolási lehetőségek

Fogadószervezet: Budapesti Közlekedési Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Vasúti Üzemeltetési Igazgatóság

A kutatás célja, hogy az ösztöndíjas:

- a jelenleg ismert és beszerezhető műszaki, technológiai berendezések ismeretében vizsgálja a BKV Zrt. különböző területein alkalmazható energiatarolási lehetőségeket,
- vizsgálja a vontatási-, telephelyi vagy akár megállóhelyi energiatarolás lehetőségét, előtérbe helyezve a helyben felhasználhatóságot.

19. Kertvárosi vasútállomások megközelíthetősége megosztott eszközökkel

Fogadószervezet: Budapest Közút Zrt.

A megosztott eszközök (mikromobilitási eszközök, robogók, autók) rendszere jól működik a belvárosi területen. A kutatás célja: egy olyan működési modellt meghatározása, amiben ez a megosztott rendszer jól tud működni a kertvárosokban is, és tudja biztosítani a vasútállomásra ingázók közlekedését. (Akár úgy, hogy hosszabb időszakra is foglalható az eszköz, hogy a másnapi elérés is biztosított legyen.)

20. Lokális burkolatbontást követő helyreállítás minőségének ellenőrzése

Fogadószervezet: Budapest Közút Zrt.

A kutatás célja:

Egy olyan eljárásrend vagy eszköz kidolgozása, amellyel hatékonyan lehet ellenőrizni, hogy a burkolat-helyreállítás minősége megfelelő-e. Folyamatosan fejlődnek a roncsolásmentes vizsgálati lehetőségek (teherbírásmérés, radaros eszközök stb.), melyekkel meghatározható, hogy az előírásoknak megfelelő (teherbírás, súrlódás stb.) helyreállítás történt-e. A cél egy városi környezetben könnyen és gyorsan használható kompakt eszköz definiálása.

21. Akadálymentes útvonaltervező definiálása

Fogadószervezet: Budapest Közút Zrt.

A városokban élők és az oda látogató turisták számára jelenleg nem áll rendelkezésre olyan alkalmazás, amellyel akadálymentes útvonalat tudnának tervezni. Budapest jelenlegi akadálymentességi foka alapján már definiálható egy ilyen alkalmazás, mellyel segíthetők a mozgás-, a látás-, illetve a hallássérültek.

22. Dinamikus forgalmi modellezéssel támogatott operatív forgalmi menedzsment tevékenység fővárosi bevezethetőségének vizsgálata

Fogadószervezet: Budapest Közút Zrt.

A Budapest Közút Zrt. felelős teljes Budapest (kb. 5000 km közút) forgalomtechnikai kezeléséért, melynek keretében biztosítja a forgalomirányítást mint alapszolgáltatást.

A kutatás keretében az ösztöndíjasnak szükséges – a fővárosi forgalomirányítás megismerését követően – a meglévő forgalomirányító rendszer valós idejű dinamikus modellel való kiegészíthetőségének vizsgálata, valamint a piacon elérhető valós idejű dinamikus modell szoftverek/szolgáltatások feltárása és a fővárosi implementálhatóságának elemzése.

23. Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telepen felmerülő nem kívánt ásványkiválások vizsgálata, kinyerési lehetőségeinek felmérése

Fogadószervezet: Fővárosi Vízművek Zrt.

A Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep hatékony és gazdaságos működésében komoly problémát jelent a nemkívánatos ásványkiválások üzemeltetés szempontjából érzékeny helyeken történő képződése. A kiválások csökkentik a csővezetékek keresztmetszetét, a berendezések tervezett idő előtti karbantartási kényszerét, cseréjét okozzák. Ez jelentős többletteleherrel jár a szennyvíztisztító létesítmény számára, és egyértelműen káros jelenségnek mondható mind gazdasági, mind környezetvédelmi szempontból.

A kutatás célja a nemkívánatos ásványkiválások térbeli azonosítása, illetve anyagösszetétel szerinti meghatározása, valamint a képződő ásványok leválasztását célzó gazdaságos, környezetvédelmi szempontból megfelelő módszer lehetőségének vizsgálata.

24. Különböző nem newtoni közegek áramlásának modellezése a Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep iszapágán, szárazanyag-tartalomhoz köthető csősúrlódási tényezők meghatározása

Fogadószervezet: Fővárosi Vízművek Zrt.
Mérnökszolgálati osztály, Szennyvízágazati üzemeltetési osztály

Áramlástanilag a Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telepen (BKSZTT), de más szennyvízkezelő telepeken is gyakori problémák forrása a telep iszapága. Az itt található nem newtoni közeg tulajdonságai okozzák általában a problémát, például: dugulás, nyomásvesztés, -növekedés, abrazív kopás stb. A problémák vizsgálata CFD-modellezéssel lehetséges, de eltérő megközelítést igényel a nem newtoni közeg miatt. A BKSZTT kevertiszap-tartályának vizsgálata során bebizonyosodott, hogy pontos az áramlástanai modell megalkotásához az adott műtárgyba belépő iszap reológiai tulajdonságait (ami leírja a nyomás és sebesség függvényében a viszkozitásának változását) ismerni kell. Ilyen anyagvizsgálatot csak specifikus laboratóriumban lehet elvégezni. Az adott kutatási téma során a BKSZTT iszapágában található több „fajta” iszap alapvető áramlástanai tulajdonságait lehetne vizsgálni, és a megfelelő peremfeltételekkel egy-egy áramlástanai modellt is el lehet készíteni. (Megjegyzés: az iszap anyagvizsgálata laborban igen költséges, ha egy ilyen kutatás során különböző szárazanyag tartalmú iszap reológiai jellemzőit is megtudjuk, akkor az a későbbi konkrét műtárgyproblémákra fókuszáló CFD-vizsgálatot nagyban segítené.)

25. Fertőtlenítő anyag mozgásának modellezése a Fővárosi Vízművek hálózatán

Fogadószervezet: Fővárosi Vízművek Zrt.
Víztermelési osztály

A vízminőség biztosításának egyik alapvető eleme a klór adagolása az ivóvízrendszerbe. Klór elsősorban preventív jelleggel kerül beadagolásra stratégiai pontokon a hálózatba, hogy a nagyobb tartózkodási idejű területeken is kiváló legyen a vízminőség. Európában a jelenlegi trendek viszont arra irányulnak, hogy a beadagolt klórmennyiséget a minimumon tartsák (vagy megszüntessék). Ahhoz, hogy ezt a trendet effektíven alkalmazzuk a hálózatunkon, egy pontos hidraulikai modell felállítása szükséges, amely nemcsak a fertőtlenítőanyag keveredését modellezi, de számol a kémiai, biológiai folyamatok során lebomló szabad aktív klórral is. A modell segítségével hatékonyan lehet támogatni az üzemeltetést, minimumon tartva a beadagolt klórmennyiséget. (Megjegyzés: a kutatás a SmartChlor projekt során elkészített klórkeveredési modellünket fejlesztené tovább).

26. Szélerőművek telepítése a Szentendrei-, illetve a Csepel-szigeteken

Fogadószervezet: Fővárosi Vízművek Zrt.
Fejlesztési, fenntarthatósági és innovációs igazgatóság

A Fővárosi Vízművek Zrt. számít a jelenleg érvényes jogszabályi korlátozások enyhülésére, amely esetén a folyóvízben szokásos szélmozgásokra építve, fel kívánja mérni a lehetséges helyszíneket, a piacon elérhető technológiákat, illetve a potenciális kapacitásigényeket a felhasználásra.

A kutatás célja:

- lehetséges helyszínek felmérése,
- helyszínek növényállományának ellenőrzése,
- telepbejárás,
- az érintett területek villamosenergia-önfogyasztásának elemzése.

27. Távleolvasás, illetve távleolvasási rendszerek a víziközmű-szolgáltatásban

Fogadószervezet: Fővárosi Vízművek Zrt.
Vízmérő kezelési osztály (Kivizsgáló és távleolvasás csoport)

A kutatás során vizsgálandó:

- Távleolvasási rendszerbe történő integráció komplex folyamata;
- Távleolvasott állomány specifikációs anomáliáinak, hiányosságainak feltárása, beazonosítása, kiszűrése;
- Fogyasztási anomáliák (túl magas/túl alacsony fogyasztás, álló mérő stb.) feltárása távleolvasott adatállományban;
- Távleolvasásra építhető szolgáltatások körének meghatározása;
- Távleolvasott vízmérők távleolvasási rendszerfolyamatainak fejlesztése (integráláskori törzs- és távleolvasott adatok ellenőrzése);
- Jeladózás-szerelési folyamatok felülvizsgálata, fejlesztése;
- Veszteség-, mérőviselkedés feltárása távleolvasásban.

28. Az elektronikus levelezés archiválásának problémái

Fogadószervezet: Budapest Főváros Levéltára
IV. Főosztály

Bár a klasszikus papíralapú levelezést már a 20. század utolsó évtizedében egyre inkább fölváltotta az elektronikus (e-mailes) levelezés, a levéltárak a gyakorlatban csupán két-három évtized elteltével szembesülnek ezzel az irattípussal. Ma már egyáltalán nem ritka, hogy lehetőség nyílik ilyen típusú iratok átvételére. Nem alakultak ki azonban az elektronikus levelezés kezelésére szolgáló alapvető levéltári rutinok és gyakorlatok. Jellemző, hogy ez az iratanyag nagytömegű, heterogén formátumú, illetve vegyesen személyes és hivatali jellegű. Problémát jelent ezért a levelezés maradandó értékű részének kiválasztása, tágabban nézve a levéltári és történeti forrásérték kritériumainak meghatározása és a levéltári feldolgozás (rendezés, segédletkészítés) módszerei; technikai oldalról pedig az archiválás, a biztonságos megőrzés és az olvashatóság biztosítása jelent nehézséget.

A tervezett kutatás két nagyobb egységből áll. Az első szakaszban az ösztöndíjas feladata áttekinteni a vonatkozó nemzetközi és hazai levéltári és tágabban közgyűjteményi szakirodalmat, valamint a példákat, gyakorlatokat és tapasztalatokat az elektronikus levelezés archiválásáról és történeti forrásként történő hasznosításáról. A második szakaszban pedig a Budapest Főváros Levéltára őrizetében lévő Heller Ágnes-emailhagyaték elméleti megalapozottságú vizsgálata a feladat. Ennek során az irattípus maradandó értékének vizsgálatára, egy abból vett minta rendezésére, jegyzékelésére, majd ezek alapján rendezési terv készítésére kell sort keríteni.

Elvárás, hogy az ösztöndíjas a kutatás tapasztalatait egy-másfél szerzői ív terjedelmű, publikálásra szánt tanulmányban foglalja össze az ösztöndíjprogram végére. A szaktanulmány – annak elfogadása esetén közölhető a hazai levéltáros szakmai folyóiratok valamelyikében. A téma újszerűsége okán az eredményeket akár szakdolgozatként, akár idegen nyelven elkészítve nemzetközi szakfolyóiratban való publikációként is hasznosítani lehet.

29. Függőséggel kapcsolatos kérdőívek (motivációváltozásra vonatkozó kérdőív, visszaesést előrejelző kérdőív, mérlegelés kérdőív) és csoportmunkára vonatkozó kérdőívek felvétele a Vaspálya Átmeneti Szállón és a BMSZKI egyéb telephelyein

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
BMSZKI Vaspálya Átmeneti Szálló (VáltóHáz)

A különböző kérdőívek felvétele és annak a kiértékelése a Vaspálya Átmeneti Szállón és a BMSZKI egyéb telephelyein a hajléktalan szenvedélybeteg ügyfelek körében pontos képet adna a szállón lakó ügyfelek betegségbelátásáról, a szer utáni sóvárgásukról és a csoportmunka során létrejött változásokról. A szállóra való beköltözést követő 1 hónapon belül és 3 hónap elteltével kerülnének a kérdőívek kitöltésre.

A kutatás végcélja:

- az ügyfelekkel végzett munka (fontosságának), a speciális rehabilitációs program létjogosultságának mérhetővé válása,
- a kialakítandó, megerősítendő addiktológiai szemléletünk háttérkutatása (szükségletfelmérés absztinens szobákhoz, csoportokhoz (általában), szociális munkához).

A kérdőívek feldolgozásából készült tanulmány fontos mérföldkő lehet az átmeneti szállóból rehabilitációs intézménnyé való átalakulás útján.

30. Függőséggel, szenvedélybetegségből való felépüléssel kapcsolatos külföldi szakirodalmak fordítása

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
BMSZKI Vaspálya Átmeneti Szálló (VáltóHáz)

A kutatás célja:

A szakirodalmakban tárgyalt jó gyakorlatok és megközelítések megismertetése a más szolgáltatásokban dolgozó segítő kollégákkal. A lefordított anyagok saját szakmai tapasztalatokkal való összevetése és szervezeten belüli terjesztése. A megismert és közösen kiértékelt módszerek, szakmai megközelítések egyéni szükségleteknek, szolgáltatási kereteknek megfelelő adaptálása, kipróbálása.

31. Közösségfejlesztés a Rákosszeg park – Sárrét park környékén

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
BMSZKI Rákosszeg park Családok Átmeneti Otthona I.-II.-III.
és M3 Park Munkásszálló

Budapest XIV. kerületének egyik zöld övezeti lakótelepén eltérő szociokulturális háttérű és normarendszerű lakosság él együtt. Társasházi tulajdonosok és bérlők, fővárosi önkormányzati és zuglói önkormányzati bérlakások bérlői, családok átmeneti otthona és munkásszállás intézményi lakói közösen használják a közterületet és a meglévő szolgáltatásokat.

Mivel ez a szociokontextus számos konfliktus okozója, a területen közösségfejlesztő munkába kezdtek az érintett intézmények dolgozói a helyi önkormányzati képviselővel együtt. Ennek eredményeképpen néhány hónapja egy minden lakossági alcsoportot reprezentáló központi mag-csoport alakult, amely közös ügyének tekinti egy közösségi tér létrehozását a területen. Ezt a projektet a Zuglói Önkormányzat a Fővárosi Szolidaritási Alap 2023 áprilisában elnyert támogatásával egy éven belül megvalósítja.

A kutatás végcélja:

A terület közösségfejlesztésének következő lépése a központi mag bővítése, hogy a részvételiség a helyiség felújítása, programkínálatának megalkotása során megvalósuljon. A kutatás javasolt módszere közösségi interjúk felvétele a lakótelepen, és az interjúk összegző elemzése.

32. „Állatügyeink” – a hajlék nélkül élő emberek kisállattartási szokásainak, ismereteinek, hiányainak felmérése és ehhez kapcsolódóan a támogatás lehetőségeinek kidolgozása

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda

A kutatás célja, hogy kiemelten a közterületen élő hajléktalan emberek, másodsorban a hajléktalanellátó intézményekben lakók között felmérjük kisállattartási szokásaikat, ismereteiket, motivációjukat és hiányaikat, majd a kutatás eredményeire alapozva meghatározzuk a segítségnyújtás irányait és lehetőségeit. A végcél egy cselekvési terv összeállítása, melynek megvalósításával a közterületen és a hajléktalanellátó intézményekben élő emberek számára nyújtanánk abban támogatást, hogy társállatukat a lehető legmegfelelőbb ismeretekkel és alapossággal gondozhassák, valamint probléma esetén általuk is elérhető szaksegítséghez tudjanak hozzájutni.

A kutatás nem csak a BMSZKI utcai gondozó szolgálatait, valamint ellátási egységeit érintené, hanem kiterjedne a Fővárosban hajléktalanellátást végző összes szervezetre, kiemelten az utcai szolgálatokra.

33. Hajléktalan nőkkel kapcsolatos tudás bővítése

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
Szakmai Fejlesztési és Módszertani Iroda

A BMSZKI-ban elérhető adatbázisokból (kutatás, szociális munka dokumentációja, interjúk stb.) a nők helyzetére vonatkozó specifikus táblázatok készítése (excel és/vagy SPSS használata).

A kutatások célja: a szolgáltatások fejlesztése a nők jobb ellátáshoz jutása érdekében.

**34. Az öngondoskodási képességet részben vagy teljesen elvesztett
idős/mozgáskorlátozott hajléktalan ügyfeleinkkel végzett segítő tevékenység irányainak
összegzése, különös tekintettel a tartós elhelyezéssel kapcsolatos attitűd, az önálló
lakhatási igény és a mentális állapotromlást késleltető, a szabadidő hasznos eltöltését
segítő programok iránti igény felmérése**

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
Szabolcs utcai Átmeneti Szállás

Az idősügyi szakmai műhely alkalma megfelelő keretet biztosít a kutatási témával kapcsolatos kérdések, tapasztalatok és jó gyakorlatok összegzéséhez, új lehetőségek bemutatásához. A szakmai műhely alkalmán az intézményeinkben dolgozó szociális munkások és segítőik havi rendszerességgel vesznek részt. A kutatási irányvonalak eredménye gyakorlati segítséget jelenthetnek az idős hajléktalan ügyfelekkel végzett szakmai tevékenységben, az esetkezelési irányok és a kigondozási lehetőségek felmérésében. A hajléktalanság okozta nehézségek megoldása érdekében az intézményeinkben segítő tevékenységet végző szakembereink minden lehetőséget megragadnak ügyfeleink tartós elhelyezésével kapcsolatban. Az idősügyi műhely alkalma gyakorlati segítséget jelent az idős ügyfelekkel végzett szociális és mentálhigiénés munkában.

Kutatás irányvonalak:

1. Az intézményeinkben szolgáltatást igénybe vevő idős hajléktalan/mozgáskorlátozott ügyfelek tartós elhelyezéssel kapcsolatos *attitűdjének* felmérése.
2. Az idős hajléktalan ügyfelek *szükségletfelmérése*, különös tekintettel a mentális állapotromlást késleltető, a szabadidő hasznos eltöltését segítő programok vonatkozásában.
3. Az idős hajléktalan ügyfelek *önálló lakhatási igényének* felmérése.

35. Közösségfejlesztés és kapcsolódó felmérések a „No slum” elnevezésű közösségi rehabilitációs program keretében

Fogadószervezet: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
„No slum” közösségi rehabilitációs program

A főváros tulajdonában lévő, a VIII. kerület Kőbányai út 22. szám alatt található, leromlott állapotú bérházban dolgoznak a No Slum program munkatársai. A házban lévő összesen 184 komfortos és félkomfortos kis alapterületű lakásba 2019-ben 22 lakásba költöztettek utcáról hajléktalanokat, majd 2020-ban a Covid járvány alatt pedig 70 lakásba átmeneti szállóról hajléktalanokat. A házban 2021 őszétől működik egy szociális információs iroda, ahol a segítők a ház összes lakosával, jelenleg 164 db bérleményben lakó emberrel önkéntes együttműködés keretén belül végez egyéni és közösségi szociális munkát, közösségen alapuló fejlesztést.

Főbb kutatási irányvonalak:

- elmagányosodás a házban, a ház maga egy szegregátum,
- nem diagnosztizált mentális betegek helyzete a házban,
- gyerekek kitörési lehetősége, van-e mobilizációra lehetőségük,
- munkaintenzitás a házban (milyenek a munkaerőpiaci lehetőségeik a házban lakóknak),
- lakhatási szegénység, van-e erre jó megoldás,
- szenvedélybetegek, alkohol/gyógyszer/kábítószer használata a házban,
- A házban az elmúlt hetekben bérlői csoport alakult, egy olyan mag-csoport, akiknek a helyi közösség fejlesztésében kiemelt szerepet szánunk. A közösségfejlesztés következő lépése a bérlői csoport bővítése, megerősítése, további lakók és erőforrások bevonása – ehhez nagyban hozzá tudna járulni egy célirányos kutatás. Kutatási téma lehet a lakók olyan szempontú felmérése, hogy ki mit tud hozzátenni a közös folyamatokhoz. Ennek a kutatási elemnek a javasolt módszere interjúk felvétele a házban és az interjúk összegző elemzése.

Természetesen mindegyik irányvonal a No Slum programban, a házban folyó szociális munka jobbá tételében segíthetne, hogy fókuszáltabban, pontosabb képet kapva a ház lakóiról tudjunk tovább dolgozni. Jelenleg a közösségen alapuló fejlesztés elején járunk, ismerjük a lakóközösség kulcsembereit, és velük együtt dolgozva elkezdtük a ház lakónak szükségletfelmérését, kérdőívezés és egyéni életút interjú módszerével. A nyár végére meglesz a felmérés kiértékelése.

Cél: A házban lakók erőforrásaira, motivációira és szükségleteire alapozva erősíteni a közösséget, kitalálni/fejlesztani a helyi programokat, javítani a ház belső és külső viszonyain.

36. Inkluzív kulturális terek Budapesten

Fogadószervezet: Budapesti Művelődési Központ
Képzési és Nemzetközi Osztály

Az ösztöndíjasnak a Budapesten működő állami/fővárosi/független kulturális terek munkáját kell vizsgálnia az alábbi fókuszpontokkal:

- kulturális programkínálat társadalmi-gazdasági beágyazottsága,
- a színtér társadalmi hatásainak megismerése,
- a színterek stratégiai tervezésének megismerése és összehasonlítása,
- finanszírozási formák megismerése és összehasonlítása,
- a programszerkezet vizsgálata, módszertani újítás felkutatása és ismertetése.

A kutatás segítheti a megújuló budapesti közművelődési feladatellátást, támpontot jelenthet azokban a szakmai döntésekben, amelyek az intézmény középtávú stratégiáját képezik. A kutatás során megismerhetünk új közösségi/kulturális módszertanokat, gyakorlatokat, amelyeket szélesebb körben is disszeminálva támogathatjuk a kerületi közművelődési intézmények munkáját.

37. Budapest divatban: a főváros múltja és fejlesztése iránti érdeklődés és részvételi szándék megerősödése, a szűkebb helyi kötődés megélésének újabb formái a valós és a virtuális társadalmi térben

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Budapest Gyűjtemény

Budapesti polgárai az utóbbi másfél évtizedben számtalan jelét adták a főváros egésze, még inkább azonban a helyiek által kiemelten kezelt részei iránti fokozott információs és véleményalkotási igényüknek. A Budapest Gyűjteményben elsősorban a város historikuma, benne az egyes városnegyedek, épületek változásai, az eltűnőben vagy éppen újjászületőben lévő életformák emlékei és a családtörténetek iránti érdeklődés növekedését tapasztaljuk. Ugyanakkor megannyi intézményes és civil, professzionális és laikus kezdeményezés témája a város-, illetve városrésztörténet; – elég csak a városi séták, a 100 éves házak mozgalom, a témában gombamód szaporodó internetes képmegosztó közösségek népszerűségére utalnunk. Mindez hatással kell, hogy legyen a főváros közgyűjteményeinek stratégiájára is.

A téma szerteágazó kutatási kérdések vizsgálatára adhat alkalmat. E folyamatok főbb jellegzetességeinek megragadásán és dokumentálásán, kapcsolódó esettanulmányokon túl egyebek közt társadalomlélektani vagy médiahasználati megközelítésű elemzésre is (pl. az otthonosság keresése, internetes közösségi média vagy más webes szerveződések csoportdinamikája). Könyvtári szempontból azonban a legfontosabb az lenne, ha a kutató kritikus szemmel vizsgálná meg, hogy mit tettek eddig és mit csinálhatnának a jövőben a közgyűjtemények annak érdekében, hogy a rájuk bízott kulturális közvagyon jobban hasznosuljon ezeknek az igényeknek a hatékony szolgálatában.

38. A FSZEK bekapcsolódási lehetőségei a közösségi tudomány (citizen science) művelésébe. Egy, a FSZEK valamely Gyűjteményéhez kapcsolódó közösségi tudományos projekt kitalálása, előfeltételeinek kidolgozása

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Központi Könyvtár

A nyílt tudomány egyik alappillére a citizen science, melynek lényege, hogy laikus állampolgárok is hozzájárulnak bizonyos tudományos eredmények létrejöttéhez. A könyvtárak nem tudományos intézetek, azonban szakgyűjteményeiket használják hivatásos kutatók is – a civil lakosság ezért oly módon tud bekapcsolódni a tudományos eredmények előállításába, hogy a gyűjtemény kutatásra alkalmassá tételében segít. A könyvtárosok által jól előkészített, lehatárolt részegységekre bontott projekteknél az önkéntesek hasznos munkát tudnak végezni szakképzettség nélkül is, mely egyszerre növeli a gyűjtemény társadalmi kihasználtságát és tudományos értékét. Az ösztöndíjas feladata a FSZEK három szakgyűjteménye közül (Budapest, Szociológiai, Zenei) egyet választani, és kitalálni, miképpen vonhatók be civilek az állomány feltárásába. A pályázat végén megírt tanulmány egy lehetséges utat vázol fel a könyvtár számára az open science mozgalomba történő becsatlakozásra.

39. A FSZEK központi Könyvtárában a vizuális látogatóirányító és tájékoztató rendszer (Wayfinding) felhasználóbarát megújításának előkészítése

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Központi Könyvtár

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtárának rekonstrukciója 1998 és 2001 között zajlott, amelynek során létrejött egy funkcióiban és szolgáltatásaiban korszerű és egyben népszerű nagyvárosi könyvtár. Az eltelt két évtized után újra napirenden szerepel – a használói szokások változásának figyelembevételével – a könyvtári terek szükségyszerű megújítása. Ennek a feladatnak egy jelentős eleme a látogatók által használt könyvtári terek jelenlegi és jövőbeni funkciójának tervezése és az azokban való eligazodást támogató egyértelmű vizuális látogatóirányító és tájékoztató rendszer kialakítása.

Az ösztöndíjas feladata:

A Központi Könyvtárban a wayfinding koncepció kidolgozását megalapozó használói igénykutatás módszereinek kiválasztásában, a felmérések lebonyolításában és kiértékelésekben való közreműködés, majd javaslattétel a látogatóirányító és tájékoztató rendszer megújítására.

Az alkalmazott módszerek között preferáltak a könyvtárhasználati szokások vizuális megismerésének olyan lehetőségei, mint például az Ethno-mapping, a Photovoice és a használók közvetlen bevonása a közösségi tervezés folyamatába. Lehetséges továbbá a hagyományos mélyinterjú, illetve a Likert-skála alapú felmérések alkalmazása is.

40. A FSZEK Zenei Gyűjtemény zenetörténeti értéket képviselő Gonda-hagyatékának kutathatóvá tételében való közreműködés

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Zenei Gyűjtemény

Gonda János, nemzetközileg ismert Széchenyi- és Erkel-díjas zenepedagógus, zongoraművész, a magyar jazz kimagasló alakja 2021-ben hunyt el. Halála előtt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Zenei Gyűjteményének adományozta gazdag hagyatékát, mely kéziratos és nyomtatott kottákból, feljegyzésekből, levelekből, fényképekből, könyvekből, hanglemezekből, CD-kből, videofelvételekből, kazettákon és orsós magnószalagokon rögzített hangfelvételekből áll. A FSZEK fontos célkitűzése, hogy kutathatóvá váljon ez az értékes hagyaték.

Az ösztöndíjas feladata:

A hagyaték feldolgozása, tematikus csoportosítása a művész különböző tevékenységeihez, korszakokhoz, zenei intézményekhez kapcsolódva. A zenetörténeti vonatkozású szakmai kapcsolati háló feltérképezése, magyar jazztörténetben való elhelyezés. Tárgyi feltáráshoz megfelelő tárgyszókészlet összeállítása. Kazettákon és orsómagnó-szalagokon lévő hangfelvételek beazonosítása, elhelyezésük a jazztörténetben, jelentőségük megállapítása – javaslattétel digitalizálásra. Népszerűsítő publikációk közzététele a Zenei Gyűjtemény saját felületein és a Papageno blogon.

41. Az Open Access mozgalom hatása a könyvtári adatbázisok igénybevételére. Kutatás különböző szakmai-tudományos társaságok tagjainak megkérdezésével

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Szociológiai Gyűjtemény

Az ösztöndíjas feladata, hogy feltárja, mennyiben változtak meg a használói szokások, egy speciális terület, az adatbázis-használat terén. A nyílt hozzáférés elve általános trend az utóbbi két évtizedben, ennek egyfajta mellékhatásaként bármilyen mű (tudományos, irodalmi vagy művészeti alkotás) ingyenes online elérhetősége alapelvárásként jelenik meg a társadalom egyre szélesebb köreiben. A hallgató feladata, hogy összevesse, az open access, illetve az illegális módon felkerült publikációkkal szemben milyen előnyökkel jár az adatbázisok használata társadalomtudományi területen. Az összevetés tanulságait ezután kutatók megkérdezésével tesztelné, különböző szakmai társaságok tagjainak részvételével. Az eredményeket a könyvtár hasznosítani tudja az adatbázisok népszerűsítése során.

**42. A társadalmi esélyegyenlőség eszméjének megjelenése a könyvtárak küldetésében
Magyarországon: Szabó Ervin gyűjteményszervezési elveitől a 21. századi közkönyvtári
szolgáltatások gyakorlatáig**

Fogadószervezet: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Szociológiai Gyűjtemény

Az ösztöndíjas feladata, hogy feltárja, mit jelenthet a társadalmi esélyegyenlőség megvalósítása a könyvtári gyakorlatban. Ehhez először az esélyegyenlőség fogalmának értelmezését kell megalkotnia, majd ezt alkalmaznia a kulturális közintézmények működési kereteire. Az ösztöndíj időtartama alatt a hallgató összegyűjti és ebből a szempontból strukturálja a jelenleg is létező, bevált jó gyakorlatokat. A pályázat teljesítéséhez szükséges tanulmánynak a történeti ív felvázolása és a szolgáltatások bemutatása mellett tartalmaznia kell javaslatokat a társadalmi esélyegyenlőség további, könyvtári szolgáltatás-szintű érvényesítési lehetőségeire.

43. Érdekvédelem és közösségépítés a közigazgatásban

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Humánerőforrás-menedzsment Főosztály

A Főpolgármesteri Hivatalban működő szakszervezet egy megújulási folyamat derekán, hosszú hónapok intenzív munkájának köszönhető jelentős létszámgyarapodást követően lényegi szervezeti változásokra és arculatfrissítésre készül. A kutatás eredményeképp egy olyan kommunikációs cselekvési terv kidolgozását várjuk, amely hatékony megoldási javaslatokat és potenciális eszközöket rendel ezekhez a célokhoz azzal az ambícióval, hogy a szervezeten belül és annak közvetlen külső környezetében is növelje a törekvések támogatottságát. A terv kiemelten koncentrálna a szakszervezetiséghez tapadó, imázsromboló konnotáció ellensúlyozására képes, az érdekvédelem történetéről és jelenkori lehetőségeiről gyűjtött ismeretek könnyen befogadható formában történő népszerűsítésére, keresi az attitűdformálás edukációs és kommunikációs útjait.

44. Fővárosi-civil együttműködések eddigi eredményeinek és lehetséges fejlesztési irányainak feltérképezése

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Koordinációs Főosztály
Társadalmi Együttműködési Osztály, Civil Csoport

A Fővárosi Önkormányzat által a budapesti civil szférával történő együttműködés és bevonás érdekében alkalmazott eszközeinek áttekintése, civil szervezetek véleményének felmérése és fejlesztési javaslatok megfogalmazása.

Kutatási irányvonalak:

- Létező együttműködési fórumok és lehetőségek feltérképezése (fővárosi civil munkacsoportok és témacsoportok, Budapesti Civil Adatbázis, társadalmi egyeztetések stb.)
- A civil munkacsoportok és témacsoportok eredményeinek áttekintése
- Interjúkészítés a fenti lehetőségeket kihasználó és nem kihasználó civil szervezetekkel
- Fejlődési irányvonalak felvázolása

45. Üresen álló vagy kihasználatlan fővárosi ingatlanok, közterületek civil/közösségi hasznosításának lehetőségei

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Koordinációs Főosztály
Társadalmi Együtműködési Osztály, Civil Csoport

Üresen álló vagy kihasználatlan fővárosi ingatlanok, közterületek civil/közösségi hasznosításának lehetőségeit szabályozó jogi és adminisztratív keretek feltérképezése, külföldi jó gyakorlatok alapján ezek egyszerűsítésére irányuló javaslatok megfogalmazása.

Kutatási irányvonalak:

- Jogi keretrendszer feltérképezése
- Fővárosi ingatlankataszter áttekintése, interjúk a Főpolgármesteri Hivatal Vagyongazdálkodási Főosztályával és a Budapest Főváros Vagyonkezelő Zrt.-vel
- Korábbi fővárosi és kerületi civil ingatlan- és közterülethasznosítási projektek tapasztalatainak áttekintése (Rögtön jövők!, Nyitva Fesztivál, Budapest Tuning)
- A [civil ingatlanhasznosításról szóló pilot projekt](#) (2023. szeptember-november) eredményeinek és tapasztalatainak feldolgozása
- Torino városában alkalmazott civil-önkormányzati együttműködési megállapodás budapesti adaptálhatóságának lehetőségei

46. Hogyan ösztönözzük az emberközpontú szemléletmódváltást a Főpolgármesteri Hivatalon belül?

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Koordinációs Főosztály
Digitális Szolgáltatások Osztálya

Ahhoz, hogy a városlakóknak megfelelő szolgáltatásokat hozhassunk létre, a felhasználóközpontú szemléletmód elengedhetetlen a szolgáltatásaink tervezésénél. A Hivatalon belül vannak kezdeményezések, hogy ez a szemléletmód a mindennapok részévé váljon, viszont ez a tervezési hozzáállás még újdonságnak számít.

A Digitális Szolgáltatások Osztályának egyik célja, hogy ezt a hozzáállást megszilárdítsa házon belül az emberközpontú tervezés eszköztárával.

A szemléletformálás kihívása, hogy egy olyan rendszert szeretnénk jobbá tenni, ami működik, viszont nem mindig a felhasználó van a projektek középpontjában. Hiszünk abban, ha ezen változtatni tudunk, a jobb szolgáltatások által valódi értéket teremthetünk a városlakóknak.

Milyen témákban lehet tanulmányt írni?

- eszközök feltérképezése, melyek lehetőséget adnak a szemléletmódváltásra,
- hogyan implementálhatunk új tudást egy szervezet életébe,
- design gondolkodás használata a közigazgatásban.

Milyen feladatok lehetnek a téma feltérképezésén belül?

- szervezeti kultúraváltással kapcsolatos jó gyakorlatok feltérképezése,
- hivatali osztályok megismerése és olyan kapcsolódási pontok feltérképezése, ahol elengedhetetlen az ügyfélközpontúság,
- ötletelés azzal kapcsolatban, hogy milyen módon ösztönözhetjük az emberközpontúság elterjedését Hivatalon belül,
- ötletek tesztelése, kidolgozása, implementálása.

47. Hogyan tudjuk bevonni a városlakókat a város alakításába digitális eszközökkel?

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Koordinációs Főosztály
Digitális Szolgáltatások Osztálya

A városlakók bevonása a döntéshozásba, a közszolgáltatások (ki)alakításába kulcsfontosságú ahhoz, hogy a Főpolgármesteri Hivatal valós igények mentén tudja alakítani a város folyamatait. Kíváncsiak vagyunk az itthoni és külföldi példákra, hogy milyen digitális részvételiségi eszközöket használnak más hivatalok vagy önkormányzatok. A kutatás abban támogatná a Fővárost, hogy minél több újszerű potenciális megoldást ismerjen meg, amit beépíthet a Hivatal működésébe.

Lehetséges kutatási feladatok, végtermékek, amik létrehozásában támogatni tudjuk a jelentkezőt:

- desk research és analízis készítése lehetséges digitális részvételiségi eszközökről (esszé/ prezentáció formátum)
- szintetizált kutatási anyag (pl. insight bank) készítése új, hivatalhoz kapcsolódó szolgáltatás előzetes lakossági igényfelmérése kvalitatív eszközökkel (pl. interjúkkal)

A kutatás célja, hogy a Hivatal által létrehozott szolgáltatások és digitális termékek valós lakossági igényeken alapuljanak.

A Digitális Szolgáltatások Osztálya olyan designerekből és fejlesztőkből áll, akik az emberközpontú tervezés eszköztárával igyekeznek ügyfélbarátabbá tenni a Hivatalt. A célunk, hogy a közszolgáltatások ténylegesen a városlakókat szolgálják.

Fő területünk a Budapest Portál újratervezése, a hivatalhoz kapcsolódó digitális touchpointok kiépítése, és a hivatal szervezeti transzformációja egy hatékony, ügyfélközpontú működés felé.

48. A társadalmi részvétel eszközei, jogi keretei, alkotmányjogi összefüggései a magyar önkormányzati működésben

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Koordinációs Főosztály

A helyi önkormányzatok feladata, és az utóbbi években sok önkormányzatnak törekvése, a lakosság bevonása a közösséget érintő döntések előkészítésébe és meghozatalába. A kutatás célja annak a feltérképezése, hogy ez milyen eszközökkel érhető el leghatékonyabban, melyeket alkalmaznak már magyar önkormányzatok (a kutatás része lehet az is, hogy milyen külföldi példákat ismerünk és ezek illeszkednek-e a magyar önkormányzatiság kereteibe, alkalmazhatók-e Magyarországon). Cél továbbá a részvételi eszközök tipizálása (akár több szempont alapján), valamint annak az áttekintése, hogy a magyar jogrendszerbe hogyan illeszked(het)nek ezek az eszközök. A kutatás részét képezheti a részvétel alkotmányjogi megközelítésű elemzése is a feltárt esetekben.

Elsősorban a téma iránt érdeklődő jogász, politikatudományi, egyéb társadalomtudományi területen tanuló jelentkezőket várunk.

49. Energetikai válság hatása az önkormányzati gazdálkodásra, kiemelten a Fővárosi Önkormányzatra és intézményi hálózatára

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Költségvetési Tervezési és Felügyeleti Főosztály

A 2022. évi gazdálkodás II. félévében korábban soha nem látott energetikai válság ütötte fel a fejét, ami nagy mértékű kihatással bírt az önkormányzat és intézményei gazdálkodására is. A kutatás kiterjedne arra, hogy milyen válság menedzsmenti eszközökkel lehetett és lehet még a mai napig a gazdálkodás egyensúlyának megteremtése, vagy a továbbiakban milyen gazdálkodási kihatása lesz ennek a válságnak, és erre hogyan, milyen módon tud felkészülni a szervezet. Az ösztöndíjasnak az lenne a feladata, hogy készítsen egy pénzügyi válságtervet teljeskörűen kitekintve 2025-ig, amelyből a jövőre nézve prognózist tudunk levonni és felhasználni.

50. Szervezetfejlesztés egy önkormányzat pénzügyi szervezeti egységében

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Költségvetési Tervezési és Felügyeleti Főosztály

A szervezetfejlesztés mindig megterhelő egy szervezet részére, hiszen sok olyan területet is érint, amit már a munkavállalók megszoktak, kialakítottak. De vajon létezik-e olyan szervezetfejlesztés, ami optimalizálni tudja egy szervezet működését, és emellett meg is tudja tartani a szervezet értékét, nem égeti fel maga körül az egész rendszert. A gazdálkodási területek racionális és jól működtetése mindig kiemelt prioritás egy szervezet életében. A Főpolgármesteri Hivatal esetében ennek a területnek kiemelt szerepe van a jelenlegi gazdasági helyzetben, de vajon hatékonyan és jól működtető-e ezt a területet. Az ösztöndíjas a feladata az lenne, hogy készítsen egy diagnózist a pénzügyi terület jelenlegi működéséről, amit ismertessen a vezetőkkel, és dolgozzon ki egy megoldási javaslatot, hogy milyen módon lenne opcionális a fejlesztést végrehajtani.

51. Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonában álló sportlétesítmények jogi helyzetének vizsgálata

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály
Sport Osztály

A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában számos sportlétesítmény áll. Ezeknek a sportcélú ingatlanoknak szükséges megvizsgálni az eredetüket, valamint az ingatlanok jelenlegi jogi helyzetét, mint pl.: milyen jogcím alapján használják, fennáll-e elbirtoklás lehetősége. A fővárosnak törvényi kötelezettsége a fővárosi szintű sport és szabadidősport biztosítása, ezért lényeges, hogy a sportlétesítményekhez kapcsolódó szerződések milyen elemeket tartalmaznak, amelyek kedvezőek a fővárosi lakosok számára. A kutatás végcélja egy önálló jogi konstrukció felállítása lenne, amely alapján a főváros úgy használhassa a tulajdonában álló ingatlant, hogy a fővárosi lakosok számára is elérhetőek legyenek a sportlétesítmények, és az ingatlan biztosítsa a szabadidősport célú időtöltést is.

52. Fővárosi szoborállítási gyakorlat az elmúlt évtizedekben

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály
Kulturális és Turisztikai Osztály

A téma lehetőséget ad a fővárosi köztéri művészeti alkotások és azok létrejöttének háttérét illető áttekintésre: feltérképezni a köztereken történt „eseményeket”, azok és az intézményi háttér, valamint a politikai változások közötti kapcsolat vizsgálatát, számot vetve az esztétikai szempontok érvényesülésével és a városképi, valamint a társadalmi vonatkozásokkal.

A kutatás eredményeként az elmúlt évtizedek olyan komplex vizsgálata valósulhat meg a köztéri művek szempontjából, amely eddig csak részben történt meg.

53. Muráliák nyomában

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály
Kulturális és Turisztikai Osztály

A képzőművészet és építészet keresztmetszetében helyezkednek el a főként a hatvanas-hetvenes években középületek (és társasházak) homlokzataira és belső tereibe készült nagyméretű falfestmények, mozaikok. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy sok esetben a középületeket használó intézmény jelenlegi vezetése nincs tisztában az épületben található értékekkel. A kutatás célja első körben felkutatni és dokumentálni a főváros tulajdonában lévő épületekben lévő alkotásokat, azokat listázni, felmérni.

54. A budapesti ifjúság helyzete és problémái, lehetséges intézkedések, programok azok megoldására

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály
Köznevelési és Ifjúságpolitikai Osztály

A Fővárosi Önkormányzat célja egy kérdőív kitöltetése a budapesti fiatalokkal, mely az ifjúság helyzetét mérné fel.

A kutatás célja: a kérdőív alapján az ifjúság helyzetére vonatkozó következtetések levonása, összehasonlítása más európai nagyvárosokban élő fiatalok helyzetével. Európai példák alapján a problémákra reagáló lehetséges intézkedések, programok összegyűjtése.

55. Fővárosi helyi védelem alatt álló épületek történetének kutatása

Fogadószervezet: Főpolgármesteri Hivatal
Várostervezési Főosztály
Építészeti Osztály, Értékvédelmi Csoport

A helyi védelem alatt álló épületek értékeinek komplex bemutatásához értékvédelmi dokumentációk összeállítása a feladat részben a már rendelkezésre álló adatok, dokumentumok felhasználásával, részben további szakirodalmi, levéltári kutatások segítségével. Az egyes épületekről kialakítandó átfogó anyag készítéséhez helyszíni szemle és fényképfelvételek készítése is szükséges lehet.

Kutatás során biztosított támogatások:

- fővárosi helyi védelem térinformatikai alkalmazás adatbázisának használata,
- kapcsolat Budapest Főváros Levéltárával és más, az építészetet érintő szakmai szervezetekkel,
- mentor szakmai ismeretei,
- betekintés lehetősége a fővárosi építészeti értékvédelmi munkájába.

Leginkább művészettörténész, építészmérnök vagy településmérnök területen tanuló jelentkezőket várunk erre a témára.